

Bijlage 7: Onderbouwing aangenomen/verworpen hypothesen.

Door uitspraken van de respondenten in een tabel te zetten, is geconcludeerd of de hypothese aangenomen dan wel verworpen werd.

Hypothese 1: Wanneer de maatregelen van de overheid op het OOB-segment (m.b.t. externe roulatie, scheiding tussen controle en advies) over zullen slaan op SME-ondernemingen, wordt de dienstverlening kwalitatief minder waardoor de accountant niet kan voldoen aan de eisen die SME-ondernemingen op dit moment stellen.

Consultant A	Hypothese aannemen	Accountant krijgt juist een meer adviserende rol , ondernemers mogen meer verwachten van hun accountant.	Accountant moet de ondernemer mee helpen om doelstellingen te realiseren, een kritische gesprekspartner en sparringpartner zijn .
Accountant A	Hypothese aannemen	Kwaliteit komt niet ten goede , kosten stijgen en er is veel extra tijd nodig (bij invoering van extern roulatie).	Dan creëer je een vraag die er niet is, ondernemers willen juist advies inwinnen bij de accountant. Accountants zijn: kritisch, hebben een proactieve houding, denken mee, zien kansen, zijn betrokken en adviseren.
Accountant B	Hypothese aannemen	Verlies van kennis in de onderneming en als gevolg van de maatregel kun je dit niet meer inzetten bij overige dienstverlening, over het algemeen kennisverlies .	Accountant is een deskundige op financieel gebied, een sparringpartner en vertrouwenspersoon. Hij/ zij gaat meer overige diensten leveren aan klanten, daar is vraag naar.
Accountant C	Hypothese aannemen	Dit leidt tot kennisverlies en verlies van ervaring in de onderneming. Accountant helpt SME-ondernemers om bij de bedrijfsuitvoering verder te komen, dit wordt onmogelijk. DGA verliest toegevoegde waarde accountant .	Toegevoegde waarde van accountants voor SME-ondernemers zijn: de adviesdiensten , dient als vertrouwenspersoon en denkt mee met de bedrijfsvoering.
Accountant D	Hypothese aannemen	Externe roulatie, meer nadelen dan voordelen . Verhelderende blik is een voordeel, huidige regelgeving is echter voldoende, dit leidt alleen tot theoretische perfectie. Adviezen kunnen niet meer worden gegeven, dit is een groot nadeel.	SME- ondernemers hechten meer waarde aan advies dan aan de controleverklaring. Klanten vragen naar de adviesdiensten van de accountant. De accountant: adviseert, werkt probleemoplossend, is een vertrouwenspersoon en maakt de jaarrekening.
SME-onderneming A	Hypothese aannemen	De maatregelen zullen alleen leiden tot theoretische perfectie, externe roulatie zorgt voor een frisse blik en kan voor toegevoegde waarde zorgen binnen onderneming. Kwaliteit neemt dus niet af.* Gigantisch kennisverlies, de nadelen wegen niet op tegen de voordelen .	Accountant dient als sparringpartner, denkt mee over beslissingen, geeft advies en is een vertrouwensman. Met deze maatregelen is dit onmogelijk.

SME-onderneming B	Hypothese verwerpen	Gigantisch kennisverlies, de nadelen wegen niet op tegen de voordelen.	Accountant is een vertrouwensman, sparringpartner, dient de werkzaamheden uit te voeren die de ondernemer hem vraagt en heeft een goede band met de ondernemer. Voor adviesdiensten huurt men echter een specialist in.
SME-onderneming C	Hypothese verwerpen	Externe roulatie niet noodzakelijk maar zorgt voor een frisse blik, adviesdiensten dienen bij de controleplichtige SME- ondernemingen niet door de accountant uitgevoerd te worden, maar door financiële adviseurs.	Accountant puur gevraagd voor financiële vraagstuk. Kijkt teveel met financiële bril en heeft niet de competenties om te adviseren , grote SME- ondernemingen gaan voor advies naar specialisten . Voor kleinere ondernemingen is dit wel nadelig.
Bank A	Hypothese aannemen	MKB ziet toegevoegde waarde van accountant terug in adviesdiensten , dit is onmogelijk bij doorvoering van deze maatregelen.	MKB accountant dient onder andere als: sparringpartner en vertrouwenspersoon. Het MKB heeft behoefte aan advies , dit is de toegevoegde waarde van de accountant.

** Dit is alleen bij invoering van deze maatregelen bij de kleinere SME-ondernemingen.*

Hypothese 2: SME-ondernemingen vinden de onafhankelijkheid van de accountant in wezen en schijn niet opwegen tegen het verdwijnen van de adviesdiensten.

Consultant A	Hypothese aannemen	Door fouten is de onafhankelijkheid van de accountant in twijfel getrokken , de maatregel is volledig terecht bij OOB's.	De cliënt wil juist adviesdiensten van zijn accountant.
Accountant A	Hypothese aannemen	Op dit moment zijn er al strikte regels , die de onafhankelijkheid voldoende waarborgen .	De cliënt wil juist adviesdiensten van zijn accountant. Door de maatregel scheiding tussen controle en advies creëer je een vraag die er niet is.
Accountant B	Hypothese aannemen	De onafhankelijkheid is door de huidige wet- en regelgeving al voldoende gewaarborgd .	De maatregel overstijgt het effect , je helpt de ondernemer er niet mee.
Accountant C	Hypothese aannemen	Onafhankelijkheid is op dit moment voldoende geregeld in de huidige wet- en regelgeving .	De cliënt verliest de toegevoegde waarde van een accountant wanneer de maatregel scheiding tussen controle en advies wordt doorgevoerd.
Accountant D	Hypothese aannemen	Maatregel scheiding tussen controle en advies draagt niet bij aan een betere onafhankelijkheid.	De cliënt wil juist advies van de accountant. De accountant is mede een sparringpartner.
SME-onderneming A	Hypothese aannemen	Maatregelen dragen alleen theoretisch gezien bij aan de onafhankelijkheid.	Kleinere MKB-ondernemingen willen juist advies van hun accountant. Bij grote ondernemingen liggen de adviesdiensten en accountantscontrole door hetzelfde accountantskantoor al ver uit elkaar, waardoor dit geen problemen met zich meebrengt.
SME-onderneming B	Hypothese verwerpen	De onafhankelijkheid op dit moment is goed , de maatregel is overbodig.	Voor advies moeten ondernemingen naar deskundige dienstverleners gaan. Het deskundige advies moet men niet bij de accountant halen .
SME-onderneming C	Hypothese verwerpen	De accountant dient al integer en vertrouwend te zijn, daar hoeft geen extra regelgeving voor opgenomen te worden.	Accountant is niet juiste persoon voor adviesdiensten, voor deskundig advies moet men niet bij een accountant zijn . Het kleine MKB vraagt wel om de adviesdiensten van de accountant.
Bank A	Hypothese aannemen	De onafhankelijkheid van accountants in het MKB zijn in de huidige regelgeving al voldoende gewaarborgd , bij OOB's zijn de maatregelen wel van belang.	MKB hecht veel waarde aan adviesdiensten. De adviesdiensten van een accountant zijn een toegevoegde waarde voor de SME-ondernemer.

* Voor kleine SME-ondernemingen wordt deze hypothese aangenomen, voor de eigen onderneming wordt deze hypothese verworpen.

Hypothese 3: SME-ondernemers vinden dat het vertrouwen in de accountants in de laatste jaren niet is afgenomen maar vinden dat de accountant tekort is geschoten in zijn maatschappelijke rol.

Consultant A	Hypothese verwerpen	Het vertrouwen in de accountant is bij SME-ondernemingen niet gedaald .	De accountant in het algemeen is niet tekort geschoten in zijn maatschappelijke rol , maar de individuen bij de cruciale fouten.
Accountant A	Hypothese verwerpen	Het vertrouwen van de maatschappij in accountants is gedaald . Het vertrouwen van SME-ondernemers niet.	De accountant is niet tekort geschoten in zijn maatschappelijke rol . Tegenwoordig komt er veel ophef over de media-aandacht. Fraudes zijn door accountants bijna nooit te voorkomen.
Accountant B	Hypothese verwerpen	Accountants merken niet dat het vertrouwen is gedaald .	De accountant is de laatste jaren niet tekort geschoten in zijn maatschappelijke rol . Deze rol wordt door accountants wel te nerveus ingevuld.
Accountant C	Hypothese verwerpen	Het vertrouwen in de accountants is afgenomen , doordat schandalen die aan het licht zijn gekomen de laatste jaren zijn toegenomen.	Het maatschappelijk belang van de accountant is niet gedaald , maar komt door omstandigheden steeds vaker aan het licht.
Accountant D	Hypothese verwerpen	Accountants merken niet dat het vertrouwen in hen is gedaald . De afname van het vertrouwen is vooral te merken bij beursgenoteerde ondernemingen.	Over controleplichtige ondernemingen is er meer beleving dat de accountant tekort is geschoten in zijn maatschappelijke rol. In het kleinere MKB is deze beleving er nauwelijks. Over het algemeen is de accountant niet tekort geschoten in zijn maatschappelijke rol .
SME-onderneming A	Hypothese verwerpen	Het vertrouwen dat SME-ondernemers hebben in hun accountant is niet afgenomen .	De accountant is niet tekort geschoten in zijn maatschappelijke rol . De accountant moet in de toekomst wel beter aan de maatschappij uitleggen wat de maatschappij van een accountant kan en mag verwachten.
SME-onderneming B	Hypothese verwerpen	Het vertrouwen van de SME-ondernemer in de accountant is niet afgenomen . Men vertrouwt erop dat accountants professionals zijn.	De accountant is niet tekort geschoten in zijn maatschappelijke rol . Door de complexiteit van ondernemingen wordt het steeds lastiger om ondernemingen te controleren.

SME-onderneming C	Hypothese verwerpen	Het vertrouwen in de accountant is niet geslonken , echter hebben de accountants wel wat uit te leggen rondom de schandalen (OOB-segment).	Naast de accountant blijft de ondernemer verantwoordelijk. Wel heeft de accountant bij een controleplichtige onderneming de kans om alles na te vragen en in te zien. Daardoor is de accountant wel verantwoordelijk voor de accountantsverklaring die hij afgeeft. In geval van fraude, wordt veelal ook de accountant misleidt. De accountant is niet te kort geschoten in zijn maatschappelijke rol.
Bank A	Hypothese verwerpen	Het vertrouwen dat het MKB heeft in accountants is niet gedaald . De accountant moet als vertrouwenspersoon gezien worden en wordt dit nog steeds.	De accountant is niet tekort geschoten in zijn maatschappelijke rol .

Hypothese 4: Door steeds verdergaande automatisering zijn de huidige competenties in de toekomst deels overbodig en zullen de competenties van de accountant aangepast/uitgebreid worden*.

Consultant A	Hypothese aannemen	Veel werkzaamheden die nu handmatig uitgevoerd worden zullen geautomatiseerd worden.	Door automatisering kan het werkproces efficiënter uitgevoerd worden. Hierdoor heeft de accountant meer tijd om te adviseren. Accountants zullen de communicatieve vaardigheden moeten blijven ontwikkelen om de adviserende rol te kunnen vervullen. Daarnaast wordt er verwacht dat men handig is met het inzetten van tools. In de toekomst zal er mogelijk een scheiding van IT- auditor en accountant adviseur worden.
Accountant A	Hypothese aannemen	Competenties van oudere generatie accountant voldoen niet meer (>50jr.). Te weinig meegekregen van ontwikkelingen met computers etc.	Competenties en opleiding van de accountant moeten meer gericht worden op automatisering . Daarnaast blijft advisering belangrijk.
Accountant B	Hypothese aannemen	De werkzaamheden van de accountant zullen door automatisering gaan veranderen . Door automatisering kan men sneller en meer informatie in dezelfde tijd behandelen.	In het SME-segment hebben accountants voldoende kennis over de geautomatiseerde omgeving. Accountants zullen meer meerwerk gaan verrichten naast de accountantscontrole. Accountants zullen bijgeschoold worden op vlakken als human- and resource management en strategie om cliënten beter te bedienen. Daarnaast worden de communicatieve vaardigheden belangrijk.
Accountant C	Hypothese aannemen	Door automatisering zullen veel handelingen geautomatiseerd worden en dus overbodig zijn.	Accountants dienen kennis te bezitten over de diverse tools. Advisering wordt een steeds belangrijker aspect van het beroep en de accountant zal zich hierin moeten blijven ontwikkelen .
Accountant D	Hypothese aannemen	Werkzaamheden zullen doormiddel van automatisering gaan veranderen . Daarnaast gaan de werkzaamheden door automatisering efficiënter verlopen.	Huidige competenties voldoen niet altijd om de controle in een geautomatiseerde omgeving uit te voeren. Men mist de ervaring. Accountant werkt en zal steeds meer gaan werken met data- analyse en elektronische dossiers. Goede verhouding tussen de toepasbaarheid en het gebruik van het systeem is van belang.

**I.v.m. het kennisniveau op het gebied van de accountantscontrole en automatisering, zijn enkel de visies van de accountants en de consultant meegenomen bij beantwoording van deze hypothese.*